

Dosarul nr. 2ra-1683/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Secieru)

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu

examinând chestiunea recursul declarat de Tatiana Goncearuc și Evghenii Goncearuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 împotriva Tatianeii Goncearuc și Evghenii Goncearuc cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, casată integral hotărârea din 9 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre

constată:

La 13 mai 2019, SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Goncearuc și Evghenii Goncearuc cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că prin contractul de furnizare a energiei termice în apă caldă nr. 160 din 18 februarie 2009, încheiat între SA „Termoelectrica” și CCL nr. 160, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

A declarat că, în urma consumului de energie termică, CCL nr. 160 a prestat, la rândul său, servicii de gospodărie comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică, tuturor proprietarilor/chiriașilor/locatarilor apartamentelor/încăperilor locuibile și nelocuibile ai blocurilor locative gestionare, care au beneficiat

nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea facturilor (chitanțelor) primite.

A menționat că CCL nr. 160 nu a acționat în judecată consumatorii restanți, inclusiv pe Tatiana Goncearuc și Evghenii Goncearuc pentru încasarea datoriei la consumul energiei termice în sumă totală de 58 774,72 de lei, acumulată până în luna martie 2019, în mare parte din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată.

Astfel, CCL nr. 160 a omis exercitarea drepturilor sale, fapt care a pus-o în imposibilitate de a achita creanțele sale față de SA „Termoelectrica”, devenind astfel debitor, cu riscul de a nu-și putea satisface creanța.

A mai precizat că obligația de achitare a costului serviciilor prestate de energie termică urmează a fi pusă în sarcina beneficiarilor, în speță, a proprietarilor apartamentului, Tatiana Goncearuc și Evghenii Goncearuc, care au negat totalmente obligațiile de plată, în pofida faptului că au fost înștiințați prin intermediul facturilor de plată despre riscul de a fi acționați în judecată în cazul neachitării plăților restante.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 892-894, 774, 776, 796, 858, 901, 863 alin. (1) lit. b) Cod civil, art. 25 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, art. 51 din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, art. 9, 33, 33¹, 70 alin. (1), 73, 131 alin. (4), 166, 167, 174-177, 182⁵, 206 alin. (1), 248, 258, 276² CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc în beneficiul CCL nr. 160 mun. Chișinău, a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă de 58 774,72 de lei, acumulată până în martie 2019 pentru apartamentul nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX, a taxei de stat în mărime de 1 763,24 de lei și a altor cheltuieli de judecată.

La 28 ianuarie 2020, SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160 a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc a datoriei în mărime de 40 024,91 de lei, acumulată pentru perioada noiembrie 2013 – martie 2019 și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 1 763,24 de lei.

Prin hotărârea din 9 noiembrie 2020 a Judecătoreii Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc în beneficiul CCL nr. 160, datoria formată pentru neplata serviciilor locativ-comunale în perioada mai 2016 – aprilie 2019, pentru apartamentul nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX, în mărime de 23 261,68 de lei.

În rest, au fost respinse ca tardive pretențiile de încasare a datoriei.

A fost încasată în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc în beneficiul SA „Termoelectrica”, suma de 697,85 de lei cu titlu de taxă de stat.

În rest, a fost respinsă ca neîntemeiată pretenția de încasare a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SA „Termoelectrica”, casată integral hotărârea din 9 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o nouă hotărâre de admitere integrală a acțiunii.

A fost încasată în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și Evgheniei Goncearuc în beneficiul CCL nr. 160, suma de 58 774,72 de lei de lei cu titlu datorie de plată conform contractului de prestări servicii, suma de 1 763,24 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în prima instanță și suma de 377,17 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel.

La 3 septembrie 2021, Tatiana Goncearuc și Evgheniei Goncearuc au declarat recurs împotriva deciziei din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei supuse recursului, menținerea hotărârii primei instanțe și compensarea cheltuielilor suportate în legătură cu judecarea recursului.

În motivarea recursului au invocat că decizia instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată, pasibilă de casare din motivul că este afectată de încălcări ale legislației care au dus la soluționarea greșită a cauzei și de încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale omului.

Au notat că deși prin cererea de apel depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160, a fost solicitată încasarea sumei de 40 024,91 de lei, prin decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în mod ilegal a fost dispusă încasarea sumei de 58 774,72 de lei, la care însuși reclamantul a renunțat prin cererea de concretizare a acțiunii din 28 ianuarie 2020.

Totodată, au relevat că instanța de apel în mod arbitrar a ignorat hotărârea din 18 februarie 2014 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, prin care s-a dispus încasarea în beneficiul CCL nr. 160 a sumei de 16 799,90 de lei cu titlu de datorie pentru energia termică consumată timp de 3 ani până la 1 iunie 2013, iar restul pretențiilor în sumă de 18 749,81 de lei au fost respinse ca fiind prescise.

La fel, instanța de apel a ignorat și actele contabile prezentate, prin care se confirmă executarea benevolă la 16 decembrie 2020 a hotărârii din 9 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin achitarea datoriei acumulate în perioada 13 mai 2016 – 13 mai 2019 în sumă de 23 261,68 de lei și a taxei de stat în mărime de 697,85 de lei.

Cu referire la calcularea și întreruperea termenului de prescripție extinctivă, instanța de apel în mod neîntemeiat a concluzionat că achitarea în decembrie 2016 a sumei de 1 366,24 de lei pentru energia termică consumată reprezintă acțiuni ale consumatorilor ce atestă recunoașterea datoriei de bază și, respectiv, constituie temei pentru întreruperea termenului de prescripție.

Or, suma achitată în mărime de 1 366,24 de lei a fost calculată pentru serviciile prestate în luna noiembrie 2016, termenul de achitare a căreia nu a expirat și nu poate fi inclusă în datoria de bază.

Au menționat și faptul că necontestarea facturii nu denotă recunoașterea datoriei și nu înlătură aplicarea față de reclamant a prescripției extinctive, care reprezintă în sine o sancțiune pentru inacțiunile creditorului în vederea apărării dreptului în interiorul termenului de prescripție.

La fel, au precizat că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 267, 271 Cod civil (în redacția de până la 1 martie 2019) sau art. 391, 394 Cod civil (în redacția din 1 martie 2019).

La 11 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, SA „Termoelectrica” a depus referință la recursul declarat de Tatiana Goncearuc și Evghenii Goncearuc, solicitând declararea inadmisibilității acestuia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei, rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa Tatianeii Goncearuc și a lui Evghenii Goncearuc la 12 iulie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 147).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 3 septembrie 2021 în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a) și c) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum rezultă din materialele cauzei, SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160, înaintând acțiunea în judecată împotriva Tatianeii Goncearuc și lui Evghenii Goncearuc, concretizată pe parcurs, încasarea în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc a datoriei în mărime de 40 024,91 de lei, acumulată pentru perioada noiembrie 2013 – martie 2019 și a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 1 763,24 de lei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a admis parțial cererea de chemare în judecată a SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160 împotriva Tatianeii Goncearuc și lui Evghenii Goncearuc, fiind dispusă încasarea în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc în beneficiul CCL nr. 160, datoria formată pentru neplata serviciilor locativ-comunale în perioada mai 2016 – aprilie 2019, pentru apartamentul nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX, în mărime de 23 261,68 de lei și încasarea în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc în beneficiul SA „Termoelectrica”, suma de 697,85 de lei cu titlu de taxă de stat, în rest fiind respinse ca tardive pretențiile de încasare a datoriei și respinsă ca neîntemeiată pretenția de încasare a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, judecând apelul declarat de către SA „Termoelectrica”, instanța de apel a admis apelul, a casat integral hotărârea din 9 noiembrie 2020 a Judecătoreii Chișinău sediul Centru și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă, fiind încasată în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și Evghenii Goncearuc în beneficiul CCL nr. 160, suma de 58 774,72 de lei de lei cu titlu datorie de plată conform contractului de prestări servicii, suma de 1 763,24 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în prima instanță și suma de 377,17 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel.

Instanța de recurs constată, că instanța de apel la adoptarea deciziei a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, pe când prima instanță, justificat, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii înaintate de către SA „Termoelectrica”, în interesele CCL nr. 160.

Astfel, actele cauzei atestă cu certitudine că, potrivit contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 160 din 18 februarie 2009, încheiat între SA „Termocom” (succesor în drepturi – SA „Termoelectrica”) și CCL nr. 160, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate (f. d. 7-8).

Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, a fost constatat că proprietari ai apartamentului nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX sunt Tatiana Goncearuc și Evghenii Goncearuc (f. d. 13).

Conform Listei calcului și achitării pe energia termică din 1 noiembrie 2015 – 15 aprilie 2019, datoria la energia termică (încălzire și apă caldă) constituie suma de 58 774,72 de lei (f. d. 11-12).

Așadar, este cert că, prin referința depusă la 28 august 2019, Tatiana Goncearuc a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind tardivă, în partea încasării sumei datoriei restante până în data de 13 mai 2016.

În acest sens se va nota că prima instanță corect a reținut invocarea de către Tatiana Goncearuc a termenului de prescripție, în mod întemeiat concluzionând asupra tardivității acțiunii în partea pretenției privind încasarea datoriei pentru perioada noiembrie 2013 – 13 mai 2016.

Or, potrivit informației eliberate de centrul de calcul SRL „InfoBon”, plata efectuată în luna decembrie 2016, în sumă de 1 366,24 de lei (f. d. 11), a fost îndreptată doar spre achitarea pentru consumul de energie termică curent, furnizată în perioada 31 octombrie 2016 – 29 noiembrie 2016, conform facturii lunare de plată (f. d. 72).

Respectiv această achitare nu poate fi considerată drept o acțiune de recunoaștere a datoriei de bază, pretinse de către SA „Termoelectrica”, prin urmare nu poate servi ca temei pentru întreruperea termenului de prescripție extinctivă.

Așa fiind, instanța de recurs reține ca lipsită de suport constatarea instanței de apel, precum că curgerea termenului de prescripție extinctivă a acțiunii a fost întreruptă prin efectuarea în decembrie 2016, a unei plăți în sumă de 1 366,24 de lei, ceea ce reprezintă acțiuni ale consumatorilor ce atestă recunoașterea datoriei.

În altă ordine de idei, soluția instanței de apel se constată a fi confuză și prin faptul că, deși prin cererea de concretizare a pretențiilor din acțiune, SA „Termoelectrica” a modificat pretențiile sale inițiale, solicitând încasarea în mod solidar din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc a datoriei acumulate pentru perioada noiembrie 2013 – martie 2019, în mărime de 40 024,91 de lei (f. d. 51), instanța de apel a soluționat cauza prin prisma pretențiilor inițial înaintate de către SA „Termoelectrica”, astfel încasând din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc a datoriei acumulate pentru perioada noiembrie 2013 – martie 2019, în mărime de 58 774,72 de lei (f. d. 135-136).

Având în vedere cele enunțate, instanța de recurs atestă temeinicia concluziei primei instanțe cu privire la încasarea din contul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc în beneficiul SA „Termoelectrica” a datoriei la energia termică pentru apartamentul nr. XX din str. XXXXX mun. XXXXX formată pentru neplata serviciilor locativ-comunale în perioada mai 2016 – aprilie 2019, în mărime de 23 261,68 de lei cât și compensarea cheltuielilor de plată a taxei de stat în sumă de 697,85 de lei, potrivit dispozițiilor art. 94 alin. (1) CPC.

La fel, instanța de recurs relevă și faptul că odată cu depunerea cererii de recurs, Tatiana Goncearuc și Evghenii Goncearuc au solicitat încasarea din contul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat achitată la depunerea cererii de recurs, confirm bonurilor de plată prezentate.

Drept urmare având în susținere aceleași prevederi ale art. 94 alin. (1) CPC, instanța de recurs consideră necesar de a încasa din contul SA „Termoelectrica” în beneficiul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc suma de 532,69 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, sub formă de taxă de stat achitată la depunerea cererii de recurs, fapt confirmat prin chitanțele de plată nr. 243880292 (450,00 de lei) și nr. 2459905468 (82,69 de lei) (f. d. 150, 170).

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe și de a încasa din contul SA „Termoelectrica” în beneficiul

Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc suma de 532,69 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, art. 445 alin. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Tatiana Goncearuc și Evghenii Goncearuc.

Se casează integral decizia din 3 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 9 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 160 împotriva Tatianeii Goncearuc și Evghenii Goncearuc cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în beneficiul Tatianeii Goncearuc și al lui Evghenii Goncearuc suma de 532 (cinci sute treizeci și doi) de lei, 69 bani, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Ala Cobăneanu